

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Általános és nevelépszichológia

Egyetemi tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Antropológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Általános és nevelépszichológia				A tantárgy kódja		ALM1104			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. TAMÁS Borbála egyetemi adjunktus								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. TAMÁS Borbála egyetemi adjunktus								
2.4. Tanulmányi év		I	2.5. Félév		1	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					33
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					94
3.8. A félév összórászám					150
3.9. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	BBTE eLearning platformja.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Tanterem, audio-vizuális eszközök.

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- Információk azonosítása, gyűjtése, dokumentálása, értékelése és rögzítése, valamint specifikus elemzések, értékelések és beavatkozások végrehajtása az egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű szociális kockázatok csökkentése érdekében. - Tanácsadás a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférésben a társadalmi kirekesztettségben élő vagy annak kockázatának kitett személyek és társadalmi csoportok számára. - Szakmai kommunikáció és kapcsolattartás a kedvezményezettekkel és más érintett társadalmi szereplőkkel. (intézmények, szolgáltatások, juttatások).
Transzverzális kompetenciák	- A problémás helyzetek elméleti és gyakorlati szempontból történő objektív és érvekkel alátámasztott megközelítése a hatékony megoldás érdekében, a szociális munka értékeinek és elveinek betartásával. - Hatékony munkavégzési technikák alkalmazása interdiszciplináris csapatmunkában, különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belül és szervezetek között. - A szakmai képzés iránti igény objektív önértékelése, valamint a személyes és szakmai fejlődéshez szükséges erőforrások és módszerek azonosítása a munkaerőpiacra történő belépés és alkalmazkodás céljából.

6.2. Tanulási eredmények

Is m e r t e k	A hallgató ismeri...
K é p e s s é g e	A hallgató képes...
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni...

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- Az általános és szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben. - Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata.
--------------------------------------	---

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata. • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által. • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása. • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása. • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén. • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi- kulturális) összehasonlító elemzése.
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichológia meghatározásai és alapvető kérdései	Előadás	
2. A pszichológia klasszikus irányzatai	Előadás	
3. A pszichológia módszerei	Előadás	
4. Az intelligencia fogalma, meghatározásai; Klasszikus intelligencia elméletek	Előadás	
5. Modern intelligencia elméletek	Előadás	
6. Az értelmi képességek fejleszthetősége	Előadás	
7. A motiváció meghatározása; klasszikus elméletei	Előadás	
8. A motiváció modern elméletei	Előadás	
9. Az intrinzik és extrinzik motiváció	Előadás	
10. Az affektív pszichológia alapfogalmai	Előadás	
11. Klasszikus érzelem elméletek	Előadás	
12. Az érzelmek neuropszichológiai megközelítése	Előadás	
13. Érzelem és motiváció	Előadás	
14. Kreativitás és tehetség	Előadás	

Könyvészet:

- Atkinson, R.L. & Hilgard, E. R. (2005). *Pszichológia*. Osiris kiadó, Bp
- Bányai É. & Varga K. (2013). *Affektív pszichológia*, Budapest: Medicina Könyvkiadó.
- Bernáth L. & Révész Gy. (2002). *A pszichológia alapjai*. Tertia kiadó, Bp.
- Cianciolo, A. T. & Sternberg, R. J. (2004). *Az intelligencia rövid története*, Corvina, Budapest
- Csépe V., Győri M. & Ragó A. (2007). *Általános pszichológia I*, Osiris kiadó, Bp
- Gross, R. (2009). *Themes, issues and debates in psychology* (third edition), Hodder education, UK
- Kleinginna, P. R., & Kleinginna, A. M (1981). A Categorized List of Motivation Definitions, with a Suggestion for a Consensual Definition, *Motivation and Emotion*, vol 5, No. 3.
- Mérő L. (2010). *Az érzelmek logikája*. Tericum Kiadó.
- Oatley, K. & Jenkins, M. J. (2001). *Érzelmek*. Budapest: Osiris Kiadó.
- Petri, H. L. & Govern, J. M. (2004). *Motivation*. Theory, Research and Applications (5th edition). Belmont, CA.:Wadsworth.

- Strongman, K.T (2003). *The psychology of Emotion: From everyday life to theory*, John Wiley and Sons Ltd, England
- Weiten, W. (2008). *Psychology: themes & variations* (7th Edition), Thomson Wadsworth, Belmont
- Zimbardo, P. G., Johnson, R.L. & McCann, V. (2012). *Psychology: core concepts* (7th Edition), Pearson Education, Boston

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichológia meghatározásai és alapvető kérdései	Megbeszélés	
2. A pszichológia klasszikus irányzatai	Összehasonlító elemzés	
3. A pszichológia módszerei	Összehasonlító elemzés	
4. Az intelligencia fogalma, meghatározásai; Klasszikus intelligencia elméletek	Megbeszélés	
5. Modern intelligencia elméletek	Összehasonlító elemzés	
6. Az értelmi képességek fejleszthetősége	Megbeszélés	
7. A motiváció meghatározása; klasszikus elméletei	Megbeszélés	
8. A motiváció modern elméletei	Megbeszélés	
9. Az intrinzik és extrinzik motiváció	Összehasonlító elemzés	
10. Az affektív pszichológia alapfogalmai	Megbeszélés	
11. Klasszikus érzelem elméletek	Összehasonlító elemzés	
12. Az érzelmek neuropszichológiai megközelítése	Megbeszélés	
13. Érzelem és motiváció	Megbeszélés	
14. Kreativitás és tehetség	Megbeszélés	

Könyvészet:

- Atkinson, R.L. & Hilgard, E. R. (2005). *Pszichológia*. Osiris kiadó, Bp
- Bagdy E. & Klein S. (2006). *Alkalmazott pszichológia*. Edge 2000 kiadó, Budapest
- Bernáth L. & Révész Gy. (2002). *A pszichológia alapjai*. Tertia kiadó, Bp.
- Cianciolo, A. T. & Sternberg, R. J. (2004). *Az intelligencia rövid története*, Corvina, Budapest
- Deci, E.,L., Ryan, R., M., (1985) *Intrinsic Motivation and Self Determination in human Behavior*, Plenum Press, New York.
- Deci, E., L., Flaste, R., (1996) *Why we do what we do. Understanding Self-Motivation*. Penguin Books.
- Gould J.G. (1999). *Az elméricskélt ember*. Typotex, Bp.
- Gorman, P. (2004). *Motivation and emotion*, New York: Routledge.
- Lan Anh N. L. & Fülöp M. (2003). *Kultúra és pszichológia*, Osiris kiadó, Budapest
- Lilienfeld, S. O. (2011). *Public Skepticism of Psychology: Why many people perceive the study of human behavior as unscientific*. American Psychologist,1-19.
- Lilienfeld, S. O., Lynn, S. J., Ruscio, J. és Beyerstein, B. L. (2010). *50 pszichológiai tévhit*. Budapest: Partvonal könyvkiadó.
- Mackintosh, N. J. (2007). *Az IQ és az emberi intelligencia*, Budapest: Kairosz kiadó.
- Moghaddam, F.M. (2005). *Great ideas in psychology*, Oneworld, Oxford
- Sekuler, R. & Blake, R. (2004). *Észlelés*, Osiris kiadó, Budapest
- Sternberg, R. J. (2009), The nature of creativity. In J. C. Kaufman & E. L. Grigorenko (Eds.), *The essential Sternberg: Essays on Intelligence, Psychology, and Education*. New York: Springer Publishing Company
- Strongman, K.T (2003). *The psychology of Emotion: From everyday life to theory*, John Wiley and Sons Ltd, England
- Turner, J. (1981). *Az értelmi fejlődés*, Gondolat kiadó, Budapest

- Vajda Zs. (2002). *Az intelligencia és az IQ-vita*, Akadémiai kiadó, Budapest
- Zimbardo, P. G., Johnson, R.L. & McCann, V. (2012). *Psychology: core concepts (7th Edition)* Pearson Education, Boston.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szeminárium témái a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük a tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épül. A tantárgyak a pszichológia munkaerőpiacon igényelt alkalmazásai és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szóbeli vizsga	Kizáró jellegű (átmenő jegy 5,00)	60%
10.5 Szeminárium / Labor	Zárthelyi ellenőrzés	Parciális vizsga	30%
	Projekt		10%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó vizsga jelenti.

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A kurzusok és gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az össz-óraszám legfeljebb 15%-a lehet (lásd kreditszabályzat).

A szemináriumi dolgozat(ok)/feladatok leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg, a türelmi időszakban pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat. A türelmi időszak leadott munkái, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pótpótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

A parciális vizsga nem kizáró jellegű, de nem is pótolható.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								
								

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 06.

Előadás felelőse:
Dr. TAMÁS Borbála

Szeminárium felelőse:
Dr. TAMÁS Borbála

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2015. 09. 16.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az *SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban* történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

**sociologie &
asistență socială**

Universitatea Babeș-Bolyai

B-dul 21 Dec. 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604

+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58

secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro